2 རྒྱལ་ནང་གསར་འགྱུར། མི་དམངས་ཉིན་རེའི་ཚགས་པར། 2025ལོའི་ཟླ་9ཚེས་30

ཇུས་འགོད་པ།བསྟན་འཛིན། རྩོམ་སྒྲིག་པ།བསོད་སྒྲོལ།

ཤིན་ཧྭ་གསར་འགྱུར་ཁང་ཧྲང་ཧའེ་་་་
ནས་ཟླ་9ཚེས་26ཉིན་གློག་འཕྲིན་འབྱོར་་་་་་་
གསལ། ཟླ་9ཚེས་26ཉིན།ཀྲུང་གོའི་འཁྱགས་
རོམ་རྒྱ་མཚོ་བྱང་མའི་ཚན་རིག་རྟོག་ཞིབ་རུ་ཁག་་
གི་ཐེངས་བཅོ་ལྔ་པའི་རུ་མི་100བླུགས་པའི
“གངས་འབྲུག་ཨང་གཉིས་པ”རྟགས་ཅན་གྱི་་་་་
གླིང་སྣེའི་ཚན་རིག་རྟོག་ཞིབ་ཀྱི་དར་གཤག་གྲུ་་་་
གཟིངས་བདེ་བླག་ངང་ཧྲང་ཧའེ་རུ་ཕྱིར་ལོག་པ་་་

རེད།རང་བྱུང་ཐོན་ཁུངས་པུས་སྒྲིག་འཛུགས་་
བྱས་པའི་ད་ཐེངས་ཀྱི་འཁྱགས་རོམ་རྒྱ་མཚོ་བྱང་་་
མའི་ཚན་རིག་རྟོག་ཞིབ་ནི“གངས་འབྲུག་ཨང་་་
གཉིས་པ”རྟཌ་ཅན་དང་།“གླིང་སྣེ”རྟཌ་ཅན།
“མཚོ་བྱིང་ཨང་དང་པོ་རྟགསཅན” “འཚོལ་་་་་་་་་
བཤེར་ཨང་གསུམ་པ་རྟགས་ཅན”བཅས་གྲུ་་་་་་་་
གཟིངས་ཁག་བཞིས་མཉམ་དུ་ལག་བསྟར་བྱས་་
པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་།དེ་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་གཞི་་་་་་
ཁྱོན་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་འཁྱགས་རོམ་རྒྱ་མཚོ་བྱང་མའི་་་་
ཚན་རིག་རྟོག་ཞིབ་ཅིག་ཡིན་པ་རེད།
ད་ཐེངས་ཀྱི་བྱང་སྣེའི་རྟོག་ཞིབ་ཀྱིས་་་་་་་་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཙོ་གནད་ཞིབ་སྤེལ་འཆར་གཞིའི་
འབྲེལ་ཡོད་ལས་འགན་སྤྱི་འདོམས་ངང་ལག་་་་་་
བསྟར་བྱས་ནས་འཁྱགས་རོམ་རྒྱ་མཚོ་བྱང་མ་་་་་
འགྱུར་ལྡོག་མགྱོགས་པོ་འགྲོ་བ་དང་དེ་བཞིན་་་་་
དེ་ལས་ཤུགས་རྐྱེན་ཐེབས་ཚུལ་ལ་རང་རྒྱལ་གྱི་་་་
ངོས་འཛིན་སྔར་བས་ཆེ་རུ་ཕྱིན་ཏེ།གོ་ལ་ཧྲིལ་་་
པོའི་གནམ་གཤིས་འགྱུར་ལྡོག་ལ་བསམ་ཤེས་་་་་་
གཏིང་ཟབ་དང་ཁ་གཏད་ནུས་ལྡན་གཅོག་པར་
འདེགས་སྐྱོར་གལ་ཆེན་བྱས་ཡོད།

“གངས་འབྲུག་ཨང་གཉིས་པ”རྟགས་ཅན་བདེ་བླག་ངང་ཧྲང་ཧའེ་རུ་ཕྱིར་ལོག་པ།

རང་རྒྱལ་གྱི་གཞི་ཁྱོན་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་འཁྱགས་རོམ་རྒྱ་མཚོ་བྱང་མའི་ཚན་རིག་རྟོག་ཞིབ་ལ་གྲུབ་འབྲས་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ།

↑ འདི་ནི་ཉེ་ཆར་ཚན་རིག་རྟོག་ཞིབ་རུ་མིས་་་་་
འཁྱགས་རོམ་རྒྱ་མཚོ་བྱང་མའི་འཕྲེད་ཐིག་ཏུའུ་གྲངས་་་་
མཐོ་བའི་མཚོ་ཁོངས་སུ་རྒྱ་མཚོའི་ལྟ་ཞིབ་ཚད་ལེན་སྒྲིག་་
ཆས་འཇོག་བཞིན་པ།
← འདི་ནི་ཉེ་ཆར“གངས་འབྲུག་ཨང་གཉིས་་་་་
པ”རྟགས་ཅན་གྱིས་CTD（རྒྱ་མཚོའི་གློག་འདྲེན་་་་་་་་་་་་
དཔྱད་ཆས）ཚུར་བསྡུ་བྱེད་བཞིན་པ།

འདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་པེ་ཅིང་ནས་ཟླ་9
ཚེས་27ཉིན་གློག་འཕྲིན་འབྱོར་གསལ།སྤྱི་བདེ་ལས་་་་་་་
ཁུངས་ཀྱིས་མཐའ་མཚམས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་དང་བརྟན་་་་་་
ལྷིང་ལ་སྲུང་སྐྱོང་དང་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་ཡར་ཐོན་ལ་་་་་་་
སྐུལ་འདེད་གཏོང་བའི་སྔོན་ཐོན་དཔེ་མཚོན་འདེམས་་་་་་་་་་
གཏོད་དང་དྲིལ་བསྒྲགས་ཤུགས་ཆེན་བྱས་ནས།ཉེན་རྟོག་
པའི་བློ་སྟོབས་འཕེལ་བ་དང་གཟུགས་བརྙན་བཟང་པོ་་་་་་་་་
མངོན་པར་སྐུལ་ལྕག་གཏོང་ཆེད།སྤྱི་བདེ་པུའུ་ཡིས་ཤིན་་་་
ཅང་རྒྱལ་མཚམས་འཛུལ་སྒྲོལ་མཐའ་མཚམས་ཞིབ་བཤེར་་
སྤྱི་ཁྱབ་ས་ཚིགས་ཁ་ཧྲི་མཐའ་མཚམས་དོ་དམ་ཉིང་ལག་རུ་་
ཁག་གི་ཕའེ་དབྱི་ཁེ་མཐའ་མཚམས་མངགས་གཏོང་ཁང་་་་་
ལ་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི“སྤྱི་བདེའི་དཔེ་བཟང”གི་མཚན་སྙན་་་་་་་
སྤྲད་པ་མ་ཟད། དེའི་སྔོན་ཐོན་བྱས་རྗེས་དྲིལ་བསྒྲགས་་་་་་་་

དང་ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱས་ཏེ།རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་བདེ་ལས་་་་་་་་
ཁུངས་དང་རྒྱ་ཆེའི་སྤྱི་བདེའི་མི་དམངས་ཉེན་རྟོག་པ་དང་་་
ལས་རོགས་ཉེན་རྟོག་པར་སྤྱི་བདེའི་དཔེ་བཟང་མིག་་་་་་་་་་་་་
དཔེར་བྱས་ནས་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གི་རང་མདངས་་་་་་་་་
ནམ་ཡང་རྒྱུན་འཁྱོངས་དང་།ཁྱིམ་ཞེན་རྒྱལ་ཞེན་གྱིས་་་་་་་་
བརྩེ་བ་ཟབ་མོ་འཆང་བ།འཐབ་འཛིང་གི་དཔའ་ཉམས་་་་
ཞུན་བརྡར་བྱེད་པ།ལས་འགན་དང་འགན་འཁྲི་འཁུར་་་་་
ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ།བདེ་འཇགས་བརྟན་ལྷིང་སྲུང་་་་་་་་་
སྐྱོང་གི་ལས་དོན་ཁག་ནུས་ཤུགས་ཡོད་རྒུས་ཡག་པོ་སྒྲུབ་པ།
ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བདེ་འཇགས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྲུང་སྐྱོང་བྱེད་་་་
པ། སྤྱི་ཚོགས་བརྟན་ལྷིང་ལ་ནུས་ཤུགས་ཡོད་རྒུས་སྲུང་་་་་་་་
སྐྱོང་བྱེད་པ།མི་དམངས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་ལ་འགན་ལེན་་་་
ཏན་ཏིག་བཅས་བྱས་ཏེ།ཆུ་ཚད་དེ་བས་མཐོ་པོས་བདེ་་་་་་་

འཇགས་ཞབས་ཞུ་དང་སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་་་་་་་་་
འགན་ལེན་བྱེད་དགོས་པའི་བླང་བྱ་བཏོན་པ་རེད།
ཕའེ་དབྱི་ཁེ་མཐའ་མཚམས་མངགས་གཏོང་ཁང་གི་
ཁུལ་ཁོངས་ཀྱི་རང་བྱུང་ཁོར་ཡུག་ཞན་པོ་ཡོད་པ་དང་།
མིག་སྔར་ཉེན་རྟོག་པ་50ཡོད་པ་དང་ཆ་སྙོམས་ལོ་ཚད་28
ལ་སླེབས་ཡོད།མངགས་གཏོང་ཁང་བཙུགས་ནས་ལོ་75
ཡི་རིང་།མཐའ་སྲུང་མི་དམངས་ཉེན་རྟོག་པ་མི་རབས་་་་་་་
ནས་མི་རབས་ཀྱིས་ལང་ཚོ་དང་རྔུལ་ཆུར་བརྟེན་ནས་གསོ་་་
རླུང་འདུས་ཚད་50%ཡང་མི་ཟིན་པའི“ཚེ་སྲོག་དཀའ་་་་་་་
ཁུལ”དུ“གོ་རྟོགས་ས་བབ་ལས་མཐོ་བ་དང་།ཐོག་མའི་་་་་
བསམ་འདུན་ས་མཐོ་ལས་མཐོ་བ།བློ་རྩ་བྲག་ལས་བརྟན་་་་་་
པ”བཅས་ཀྱི་མི་སེམས་འགུལ་བའི་བྱ་གཞག་གཏོད་བཞིན་་
མཆིས།

སྤྱི་བདེ་པུའུ་ཡིས་ཕའེ་དབྱི་ཁེ་མཐའ་མཚམས་མངགས་གཏོང་ཁང་ལ་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི“སྤྱི་བདེའི་དཔེ་བཟང”གི་མཚན་སྙན་སྤྲད་པ།

ཀྲེ་ཅང་ཤན་ཅུས་སུ།
སློབ་གསེང་དུ་སློབ་ཕྲུག་
རྩེད་འཇོར་རོལ་བ།
ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་རིང་།ཀྲེ་ཅང་་་
ཞིང་ཆེན་ཐའེ་ཀྲོའུ་གྲོང་ཁྱེར་ཤན་ཅུས་་་
རྫོང་ཧེང་ཤིས་གྲོང་རྡལ་ལྟེ་བའི་སློབ་་་་་་
ཆུང་གིས་སློབ་གསེང་གི་ཡོངས་བསྒྲགས་་་
ལུས་རྩལ་བྱེད་སྒོ་ཧུར་ཐག་སྤེལ་ནས།
སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་ཐག་མཆོང་དང་བྱ་རྒོད་་་་་་
ཀྱིས་བྱ་ཕྲུག་བཟུང་བ་སོགས་སྤྲོ་སྣང་་་་་་
རོལ་རྩེད་སློབ་གསེང་གི་བྱེད་སྒོར་་་་་་་་་་་
བཅུག་ནས་སློབ་མའི་འཚོ་བ་ཕུན་སུམ་་་
ཚོགས་སུ་བཏང་བ་རེད།
འདི་ནི་ཉེ་ཆར་ཀྲེ་ཅང་ཞིང་་་་་་་་
ཆེན་ཐའེ་ཀྲོའུ་གྲོང་ཁྱེར་ཤན་ཅུས་རྫོང་་་
ཧེང་ཤིས་གྲོང་རྡལ་ལྟེ་བའི་སློབ་ཆུང་གི་་
སློབ་མ་ཚོས་སློབ་གསེང་དུ་བྱ་རྒོད་ཀྱིས་་
བྱ་ཕྲུག་འཛིན་པའི་རོལ་རྩེད་རྩེ་བཞིན་་་
པ།

(པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད)
ཏི་ཡ་སི—ཁ་ནེར་དང་ཁུ་པའི་གསར་་་་་་
བརྗེའི་འགོ་ཁྲིད་པ་དམག་དཔོན་ཆེན་མོ་ལའོ་་་་་
ཨེར་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་མཚན་མཉམ་བཀོད་ཀྱི་་་་་་
རྟེན་འབྲེལ་གློག་འཕྲིན་བཏང་ནས་ལོ་60ལྷག་་་་
ཙམ་རིང་ཁུ་ཀྲུང་འབྲེལ་བར་དུས་ཚོད་ཀྱི་ཚོད་་་་
བགམ་བརྒྱུད་རྒྱུན་མཐུད་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་ཡོད།
ཕྱོགས་གཉིས་པོའི་ཆབ་སྲིད་ཐད་ཕན་ཚུན་ཡིད་
ཆེས་ཟབ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་།སྤྱི་ཚོགས་རིང་་་་་་་་་་་
ལུགས་འཛུགས་སྐྲུན་གྱི་ཉམས་མྱོང་སྤེལ་རེས་་་་་་
དམ་ཟབ་བྱུང་བ། སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་སྤུན་ཟླའི་་་་་་་་་་་་
མཛའ་མཐུན་དང་མཛའ་གྲོགས་མཉམ་ལས་ཀྱི་་
འབྲེལ་བ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་སྲ་བརྟན་དུ་ཕྱིན་་་་
ཡོད།ཁུ་པ་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཀྲུང་གོ་གཅིག་གི་རྩ་་་་་་་་
དོན་ལ་བརྩི་སྲུང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཞུས་ནས།
ཕྱི་ཕྱོགས་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱིས་ཀྲུང་གོའི་ནང་སྲིད་
ལ་ཐེ་ཇུས་བྱེད་པར་ངོ་རྒོལ་བྱས་ཏེ།བློ་བརྟན་་་
འགྱུར་མེད་ངང་ཁུ་ཀྲུང་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་པོའི་་་་་
ལས་དབང་གཅིག་མཐུན་ཚོགས་པ་འཛུགས་་་་་་་
པར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་བཙན་དབང་་་་་་
རིང་ལུགས་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་འདོད་ཡོད་ཅེས་་་་་་་་་
གསུངས་པ་རེད།
ཉིན་དེར་རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་ཁྱབ་ཁང་གི་ཙུང་་་་

ལི་ལི་ཆང་དང་ཁུ་པའི་ཙུང་ལི་མཱ་ལེ་ལུའོ་ཡིས་་་་་་
རྟེན་འབྲེལ་གློག་འཕྲིན་གཏོང་རེས་གནང་ཞིང་།
ལི་ཆང་གིས།ངས་བློ་མཐུན་ཙུང་ལི་དང་་་་་་་་་་་་
འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་རྒྱུན་འཁྱོངས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཁབ་
གཉིས་པོའི་དབར་ཕྱི་འབྲེལ་བཙུགས་ནས་ལོ་ངོ་
65འཁོར་བ་གོ་སྐབས་སུ་བརྩིས་ཏེ།རྒྱལ་ཁབ་་་
གཉིས་པོའི་གཙོ་བདག་དབར་བྱུང་བའི་ཐུན་་་་་་
མོང་ངོས་འཛིན་གལ་ཆེན་དོན་འཁྱོལ་ཡག་པོ་་་་་
བྱས་ནས། ཆུ་ཚད་མཐོ་བའི་ཆབ་སྲིད་ཐད་ཕན་
ཚུན་ཡིད་ཆེས་བྱས་པ་དེ་དངོས་སྒྲུབ་མཉམ་ལས་་་
ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་སུ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་བསྒྱུར་་་་་་་་་
ནས་ཀྲུང་ཁུ་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་ལས་དབང་་་་་་་་་
གཅིག་མཐུན་ཚོགས་པའི་ནང་དོན་རྒྱུན་ཆད་་་་་་
མེད་པར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་སུ་གཏོང་འདོད་ཡོད་
ཅེས་གསུངས་པ་རེད།མཱ་ལེ་ལུའོ་ཡིས་ངས་་་་་་་་་
ཁྱེད་དང་མཉམ་དུ་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་པོའི་ཆེས་་་་་
མཐོའི་འགོ་ཁྲིད་བར་བྱུང་བའི་ཐུན་མོང་ངོས་་་་་
འཛིན་དོན་འཁྱོལ་ནུས་ལྡན་བྱས་ནས་ཕྱོགས་་་་་་
གཉིས་པོས་ཐུན་མོང་ཐོག་དོ་ཁུར་བྱེད་པའི་་་་་་་་་
ཁྱབ་ཁོངས་ཁག་གི་ཕྱོགས་གཉིས་མཉམ་ལས་་་་་་
ཟབ་ཏུ་གཏོང་འདོད་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་རེད།
（ཉི་དོན་དང་སྐལ་མཆོག་གིས་སྒྱུར་ཞུས་་
བྱས）

ཞི་ཅིན་ཕིང་དང་ཁུ་པ་གུང་ཁྲན་ཏང་ཀྲུང་དབྱང་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཧྲུའུ་ཅི་དང་པོ་དང་ཁུ་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཀྲུའུ་ཞི་ཏི་ཡ་སི―ཁ་ནེར་གྱིས་ཀྲུང་ཁུ་དབར་ཕྱི་འབྲེལ་བཙུགས་ནས་ལོ་ངོ་65འཁོར་བར་རྟེན་འབྲེལ་གློག་འཕྲིན་གཏོང་རེས་གནང་བ།

(པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད)ཀྲུང་གོའི་ལུགས་ཀྱི་དེང་་་་་་་་་་་
རབས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྲུང་ཧྭ་མི་རིགས་བསྐྱར་དར་རླབས་་་
པོ་ཆེར་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བའི་སྟོབས་་་་་་་་་
ཤུགས་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་སྒྲིལ་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་རེད།
ཝང་ཧུའུ་ཉིང་གིས་གསུངས་དོན།ལོ་ངོ་76རིང་།
ཀྲུང་གོ་གུང་ཁྲན་ཏང་གིས་རྒྱལ་ཡོངས་མི་རིགས་ཁག་གི་མི་་་་་་
དམངས་ལ་མཐུན་སྒྲིལ་སྣེ་ཁྲིད་བྱས་ཏེ་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་་་་
རྒྱས་མགྱོགས་པོ་འགྲོ་བ་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཡུན་རིང་བརྟན་ལྷིང་་་
ཡོང་བར་བྱེད་པའི་ངོ་མཚར་ཆེན་པོ་གཉིས་བཏོད་ནས།
ཀྲུང་གོའི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་བགྲོད་ལམ་་་་་་་
བདེ་བླག་ངང་བཏོད་ཡོད།ཀྲུང་གུང་ཚོགས་ཆེན་བཅོ་་་་་་་་་་་་
བརྒྱད་པ་འཚོགས་ཚུན།བློ་མཐུན་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་སྲོག་་་་་་་་
ཤིང་གནང་བའི་ཀྲུང་གུང་ཀྲུང་དབྱང་གིས་འཐབ་རྩོད་་་་་་་་་་་་
རླབས་པོ་ཆེ་དང་།ལས་གྲྭ་རླབས་པོ་ཆེ།བྱ་གཞག་རླབས་པོ་་་་
ཆེ།ཕུགས་འདུན་རླབས་པོ་ཆེ་བཅས་སྤྱི་འདོམས་ཀྱིས་ཏང་་་་་
དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བྱ་གཞག་ལ་ལོ་རྒྱུས་རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་འབྲས་
ཐོབ་པ་དང་ལོ་རྒྱུས་རང་བཞིན་གྱི་འཕོ་འགྱུར་བྱུང་བར་སྐུལ་་
འདེད་བཏང་སྟེ།ཀྲུང་ཧྭ་མི་རིགས་བསྐྱར་དར་རླབས་པོ་ཆེ་་་་
དེ་ལྡོག་ཐབས་མེད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འཕེལ་རིམ་དུ་སླེབས་ནས་་་་་
འཛམ་གླིང་ལ་དབྱར་མཚོ་རྒྱས་པ་བཞིན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་་་་་་་་
པོའི་དར་རྒྱས་ཆེ་བའི་དུས་རབས་ཀྱི་རྣམ་པ་མངོན་ཡོད།

ཝང་ཧུའུ་ཉིང་གིས་གསུངས་དོན།འཚོག་ཉེར་ཡོད་་་་་
པའི་ཀྲུང་གུང་སྐབས་ཉི་ཤུ་པའི་ཀྲུང་ཨུ་ཚང་འཛོམས་གྲོས་་་་་་་
ཚོགས་ཐེངས་བཞི་པའི་ཐོག་རྒྱལ་དམངས་དཔལ་འབྱོར་དང་
སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བའི་ལོ་ལྔ་ཚན་བཅོ་ལྔ་པའི་་་་་་་་་་
འཆར་འགོད་གཏན་འབེབས་བྱ་རྒྱུའི་སྐོར་གྱི་གྲོས་འགོར་་་་་་་་་
ཞིབ་འཇུག་བྱ་རྒྱུ་རེད།“ལོ་ལྔ་ཚན་བཅོ་ལྔ་པའི”དུས་སྐབས་
ནི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་དེང་རབས་ཅན་གཞི་རྩའི་ཐོག་་་་་་་་་་་
མངོན་འགྱུར་བྱུང་ནས་རྨང་གཞི་སྲ་བརྟན་དུ་གཏོང་བ་དང་་་
ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་སྟོབས་ཤུགས་འདོན་པའི་འགག་རྩའི་དུས་
སྐབས་ཤིག་རེད།ང་ཚོས་མུ་མཐུད་ཕྱོགས་ཡོངས་ཡང་དག་་་་
དང་བློ་བརྟན་འགྱུར་མེད་ངང“རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ལ་ལམ་་་་་་་་་
ལུགས་གཉིས”ཀྱི་མཛད་ཕྱོགས་ལག་བསྟར་བྱེད་པ་དང“རྒྱལ་་་
གཅེས་པས་ཤང་ཀང་སྐྱོང་བ”དང“རྒྱལ་གཅེས་པས་ཨའོ་་་་་་་
མོན་སྐྱོང་བའི”རྩ་དོན་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་དོན་འཁྱོལ་བྱས་་་་་་
ཏེ།རྒྱལ་གཅེས་དང་།ཀང་གཅེས།ཨའོ་གཅེས་བཅས་ཀྱི་་་་
སྟོབས་ཤུགས་འཕེལ་རྒྱས་དང་སྟོབས་ཆེར་གཏོང་བ་དང་།
ཤང་ཀང་དང་ཨའོ་མོན་གྱི་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་དང་་་་་་་་
དམངས་འཚོ་ལེགས་སུ་གཏོང་བར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་པ།རྒྱལ་་་་
ཁབ་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱི་ཡོངས་སུ་སྔར་བས་ལེགས་པའི་མཉམ་་་
འདྲེས་བཅས་བྱས་ཏེ།ཤང་ཀང་དང་ཨའོ་མོན་གྱི་ཡུན་རིང་་་
དར་རྒྱས་བརྟན་ལྷིང་རྒྱུན་འཁྱོངས་བྱེད་དགོས།ང་ཚོས་་་་་་་་་

དུས་རབས་གསར་པའི་ཏང་གིས་ཐའེ་དབན་གནད་དོན་་་་་་་་་
ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཐབས་ཇུས་ལག་བསྟར་་་་་་་་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་།ཀྲུང་གོ་གཅིག་གི་རྩ་དོན་དང
“གོ་གཉིས་ལོའི་ཐུན་མོང་ངོས་འཛིན”མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་་་་
ཏེ།ངོགས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱབ་ཁོངས་ཁག་གི་སྤེལ་རེས་མཉམ་་་་་་་་
ལས་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་།“ཐའེ་དབན་རང་་་་་་་་་་་་
བཙན”གྱི་ཁ་ཕྲལ་དང་ཕྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐེ་ཇུས་ལ་ངོ་རྒོལ་མཐའ་་་
གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ།ཀྲུང་ཧྭ་མི་རིགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་ཁྱིམ་གཞིས་་
སྲུང་སྐྱོང་བརྟན་པོ་བཅས་བྱས་ཏེ།མེས་རྒྱལ་གཅིག་གྱུར་གྱི་་་
བྱ་གཞག་ཆེན་པོར་བློ་བརྟན་འགྱུར་མེད་ངང་སྐུལ་འདེད་་་་་་་་
གཏོང་དགོས།ང་ཚོས་ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཕྱིར་སྡོད་རང་་་
མིའི་ལས་དོན་གྱི་སྲིད་ཇུས་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ལག་བསྟར་་་་་་་་
དང་དོན་འཁྱོལ་དང་ཕྱིར་སྡོད་རང་མིའི་སེམས་ནུས་དང་།
སྟོབས་ཤུགས།བློ་གྲོས་བཅས་གཅིག་སྡུད་རྒྱ་ཁྱབ་བྱས་ཏེ།
ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར་སྡོད་རང་མིའི་སྤུན་ཟླ་དང་་་་་
ཕྱིར་ལོག་རང་མི་དང་ཁོང་ཚོའི་ཁྱིམ་མིས་ཀྲུང་གོའི་ལུགས་ཀྱི་་
དེང་རབས་ཅན་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་།མེས་རྒྱལ་་་་་་་
གཅིག་གྱུར་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ།མིའི་རིགས་ཀྱི་ལས་་་་་་་་
དབང་གཅིག་མཐུན་ཚོགས་པ་འཛུགས་པར་སྐུལ་འདེད་་་་་་་་་་
གཏོང་བ་བཅས་ཀྱི་ཁྲོད་ནུས་པ་དེ་བས་ཆེ་བ་འདོན་པར་རྒྱབ་
སྐྱོར་བྱེད་དགོས།

འདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་པེ་ཅིང་ནས་གློག་་་་་་་་་་་
འཕྲིན་འབྱོར་གསལ།རྒྱལ་སྟོན་དང་ཟླ་མཆོད་དུས་ཆེན་་་་་་
འཆར་ཉེའི་མཚམས་སུ།ཀྲུང་དབྱང་གི་གཏན་འབེབས་དོན་
ཚན་བརྒྱད་ཀྱི་དགོངས་དོན་ལག་བསྟར་གཏིང་ཟབ་བྱེད་་་་་་་་་
པའི་སློབ་སྦྱོང་སློབ་གསོའི་གྲུབ་འབྲས་སྲ་བརྟན་དང་རྒྱ་སྐྱེད་་་
དུ་གཏོང་ཆེད།ཉིན་ཤས་གོང་།ཀྲུང་དབྱང་སྒྲིག་ཨུད་་་་་་་་་་་
གཞུང་དོན་ཐིང་གིས《རྒྱལ་སྟོན་དང་ཟླ་མཆོད་དུས་ཆེན་རིང་
ཀྲུང་དབྱང་གི་གཏན་འབེབས་དོན་ཚན་བརྒྱད་ཀྱི་དགོངས་་་་་
དོན་དོན་འཁྱོལ་ནན་པོ་དང“སྤྱོད་ཚུལ་བཞི”ཡོ་བསྲང་ནན་་་
པོ་བྱ་རྒྱུའི་སྐོར་གྱི་བརྡ་ཐོ》བཀྲམ་སྟེ།རིམ་ཁག་སྒྲིག་བཤེར་་་་
ལྟ་ཞིབ་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ལྟ་སྐུལ་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་་
བཏང་ནས“སྤྱོད་ཚུལ་བཞི”བསྐྱར་ལོག་མི་ཐེབས་པ་མཐའ་་་་
གཅིག་བྱེད་དགོས་པའི་བླང་བྱ་བཏོན་པ་རེད།
《བརྡ་ཐོའི》ནང་ནན་བཤད་བྱས་དོན།བྱེད་པོའི་འགན་་
འཁྲི་ནན་དུ་བཏང་སྟེ།རིམ་ཁག་ཏང་རྩ་འཛུགས་ཀྱིས་ཀྲུང་་་་་་
དབྱང་གི་གཏན་འབེབས་དོན་ཚན་བརྒྱད་ནི་ཏང་ཀྲུང་དབྱང་་
གི་ཁ་དན་ཚིག་གནས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་ཅིག་ཡིན་པ་ངོས་འཛིན་་་་་་་་་
གཏིང་ཟབ་ཐུབ་པར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་།མཚམས་་་་
ཚིགས་བརྟན་སྲུང་དང་ཕྱིར་བཤོལ་གཏན་ནས་མི་བྱེད་པར་་་་་
སློབ་སྦྱོང་སློབ་གསོ་མཇུག་འགྲིལ་བ་དེ“མཚམས་འཇོག”ལ་བརྩི་
བ་སོགས་ཀྱི་ནོར་འཁྲུལ་བསམ་བློ་གཏན་འགོག་མཐའ་གཅིག་་
ཏུ་བྱས་ཏེ།སྤྱོད་ཚུལ་འཛུགས་སྐྱོང་ལ་ལྷོད་གཡེང་སྤུ་ཙམ་མི་་་་

གཏོང་བར་དམ་འཛིན་ནན་པོ་དང་ཏན་ཏིག་བྱེད་དགོས།
རིམ་ཁག་འགོ་ཁྲིད་ལས་ཁུངས་དང་འགོ་ཁྲིད་ལས་བྱེད་པ་་་་་་་
དང་ལྷག་པར་དུ“འགོ་གཙོ་དང་པོས”རང་གཅུན་ནན་པོ་་་་་་
དང་། འགན་འཁྲི་ནན་འཁུར།ཁོངས་གཏོཌ་ཁུལ་དོ་དམ་་་་
ནན་པོ་བཅས་བྱེད་པར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་།སྣེ་ཁྲིད་་
དེ་ཀྲུང་དབྱང་གི་གཏན་འབེབས་དོན་ཚན་བརྒྱད་ཀྱི་དགོངས་་་
དོན་དོན་འཁྱོལ་ནན་པོ་བྱས་ནས།ན་གཞོན་ལས་བྱེད་པ་་་་་་་་
དང་། གསར་དུ་བསྐོ་གཞག་བྱས་པའི་ལས་བྱེད་པ།འགག་་་་་་་
རྩའི་ལས་གནས་ཐོག་གི་ལས་བྱེད་པ་བཅས་ལ་སློབ་གསོ་དང་་་་་
དྲན་སྐུལ་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་སྟེ།བསམ་བློ་ལྷོད་གཡེང་་་་
དང་བྱ་སྤྱོད་ཚད་དང་མི་མཐུན་པ་སྔོན་འགོག་བྱེད་དགོས།
《བརྡ་ཐོའི》ནང་བླང་བྱ་བཏོན་དོན།དུས་ཆེན་རིང་་་་་་
ཐོན་སླ་བ་དང་ཐོན་མང་བའི་གནད་དོན་ལ་དམ་པོར་་་་་་་་་་་་་་
དམིགས་ཏེ།ཟླ་མཆོད་བག་ལེབ་དང་།གཱ་དང་དངུལ་ཚབ་་་
འཛིན་ཤོགཐ་མགཨ་རགཇ་ལོ་སོགས་ལག་རྟགས་དང་་་་
འབུལ་རྟེན་སྒྲིག་སྲོལ་ལས་འགལ་ནས་སྤྲོད་ལེན་བྱེད་པ་དང་།
གྲོང་མིའི་ཁུལ་ཆུང་དང་།ནང་ཁུལ་གྱི་ཟ་ཁང་།སྒེར་གྱི་སྤྲོ་་་་
ཁང་སོཌ་སུ་སྒྲིག་སྲོལ་ལས་འགལ་ནས་ཟ་འཐུང་བྱེད་པ།
ཕོགས་སྣོན་ཁ་གསབ་སྒྲིག་སྲོལ་ལས་འགལ་ནས་སྤྲོད་པ།
གཉེན་སྒྲིག་དང་འདས་འཇུག་སྒྲིག་སྲོལ་ལས་འགལ་ནས་་་་་་་་་
གཉེར་བ།གཞུང་འཁོར་སྒེར་སྤྱོད་བྱེད་པ།གཞུང་དོན་་་་་་་་་

དྲང་གཞག་བསྒྲུབ་པར་ཤུགས་རྐྱེན་ཐེབས་སྲིད་པའི་ཡུལ་་་་་་་་་
སྐོར་དང་རོལ་རྩེད་བྱེད་སྒོ་བཀོད་སྒྲིག་སོགས་ཀྱི་གནད་དོན་་་
རིགས་ཡོ་བསྲང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་།གཉེར་སྐྱོང་་་
བྱེད་པོ་དང་མི་དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུན་གཏན་ཐོན་སྐྱེད་་་
དང་འཚོ་བར་ཞབས་འདེགས་འགན་ལེན་ཐད་དགོས་པའི་་་་་
ལས་མི་བྱེད་པར་མི་དགོས་པའི་ལས་རྙོག་བཟོ་བ་སོགས་ཀྱི་་་་་་
སྣང་ཚུལ་ཡོ་བསྲང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་དགོས།
《བརྡ་ཐོའི》ནང་ནན་བཤད་བྱས་དོན།སྒྲིག་ཁྲིམས་་་
ལག་བསྟར་ལ་ལྟ་སྐུལ་ནན་པོ་བྱེད་པ་དང་ད་ལྟའི་སྤྱོད་ཚུལ་་་་་
ལ་དམ་འཛིན་དང་དཔེ་མཚོན་ལ་དམ་འཛིན་མཐའ་་་་་་་་་་་་་་
འཁྱོངས་བྱས་ཏེ།མངོན་མེད་ཐབས་སྒྱུར་གྱི་སྣང་ཚུལ་སྔོག་་་་
འདོན་དང་ཞིབ་བཤེར་ཞིབ་ཚགས་བྱེད་པ་དང་།ཡ་མེད་་་་་་་
སྒྲིག་འགལ་གྱི་གནད་དོན་ལ་འཕྲལ་དུ་ཞིབ་བཤེར་དང་ཐག་་་
གཅོད་ནན་པོ་བྱེད་པ།རྫུན་ཞུ་དང་སྦ་གསང་བྱས་ནས་སྙན་་
སེང་མི་ཞུ་བའི་བྱེད་སྤྱོད་ཐག་གཅོད་ནན་པོ་བཅས་བྱེད་་་་་་་་་་
དགོས་པ་དང་།མཇུག་འབྲས་ཚབས་ཆེན་བཟོས་རིགས་ལ་་་་
ཐད་ཀའི་འགན་འཁྲི་བདའ་འདེད་གཏོང་རྒྱུ་མ་ཟད།འགོ་་་་
ཁྲིད་ཀྱི་འགན་འཁྲི་ཡང་བདའ་འདེད་བཏང་སྟེ།དམ་་་་་་་་་་་་
བསྒྲགས་ཀྱི་ཆད་གཅོད་རྣམ་པ་མཐའ་འཁྱོངས་བྱེད་དགོས།
འགན་འཛོལ་བྱུང་ཚེ་ངེས་པར་དུ་འགན་འཁྲི་འདྲི་བ་དང་་་་་་་
འགན་འཁྲི་ནན་པོ་འདྲི་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་ཏེ།སྤྱོད་་་་་་་་
ཚུལ་འཛུགས་སྐྱོང་ཐད་ལྷོད་གཡེང་དུ་གཏོང་བ་དང་།
“སྤྱོད་ཚུལ་བཞིའི”གནད་དོན་མངོན་གསལ་དོད་པའི་ས་་་་་་་
ཁུལ་དང་སྡེ་ཚན་གྱི་ཏང་རྩ་འཛུཌ་དང་འགོ་ཁྲིད་ལས་བྱེད་་་་་་
པར་འགན་འཁྲི་བདའ་འདེད་ནན་པོ་གཏོང་དགོས།དཔེ་་་་་
མཚོན་གྱོད་དཔེ་བརྡ་ཁྱབ་དང་དམར་འདོན་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་་་་
རུ་བཏང་ནས་ཉེན་བརྡ་དང་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཤུགས་ཆེ་རུ་་་་་་་
གཏོང་དགོས།

ཀྲུང་དབྱང་སྒྲིག་ཨུད་གཞུང་དོན་ཐིང་གིས།

《རྒྱལ་སྟོན་དང་ཟླ་མཆོད་དུས་ཆེན་རིང་ཀྲུང་དབྱང་གི་གཏན་འབེབས་དོན་ཚན་བརྒྱད་ཀྱི་དགོངས་དོན་དོན་འཁྱོལ་ནན་པོ་དང“སྤྱོད་ཚུལ་བཞི”ཡོ་བསྲང་ནན་པོ་བྱ་རྒྱུའི་སྐོར་གྱི་བརྡ་ཐོ》བཀྲམ་པ།